

[Thorkil Kristensen.]

bl. a. sammen med, at overskuddet bliver mindre end budgetteret på grund af de ny tjenestemandsløve.

Hvad angår det kommende finansår, som vi taler om i dag, kan man forudse, som det også blev udtrykt i den højtærede finansministers tale, at finansieringsbehovet vil blive væsentlig større end i år. Det er noget vanskeligt at afgøre, hvor stort det vil blive, bl. a. fordi, som jeg allerede har sagt, selve driftstallene rummer en vis usikkerhed både på indtægts- og udgiftsiden. Som den højtærede minister også fremhævede, sker der det, at stabiliseringslånet ikke opkræves mere, når vi kommer hen på sommeren, og desuden skal der tilbagebetales en betydelig sum af bunden opsparing med renter. Man må derfor forvente, at det samlede finansieringsbehov vil vokse — jeg vil skønne til et sted mellem 400 og 500 mill. kr. på grundlag af de tal, som er os forelagt, heri indbefattet det beløb på ca. 85 mill. kr., som skal hæves i de private banker, fordi en del af den pågældende bundne opsparing var deponeret hos dem. Resten må man så formode skal dækkes ved salg af obligationer.

Det kan derfor i første omgang virke overraskende, at der ikke er budgetteret noget obligationssalg på det finanslovsforslag, der foreligger. Der er derimod budgetteret, som om det er meningen, at staten vil hæve 383 mill. kr. på sine konti i nationalbanken i det kommende finansår. Jeg går naturligvis ud fra, at det ikke er hensigten at dække hovedparten af statens finansieringsbehov ved overtræk på nationalbanken. Det vil for en ordens skyld nok være nyttigt, at den højtærede finansminister fremsætter en udtalelse herom.

Hvis det, som jeg formoder, er tanken, at finansieringsbehovet hovedsagelig skal dækkes ved obligationssalg, kommer vi altså op på et betydeligt obligationssalg fra statens side i det kommende finansår, måske op imod 400 mill. kr. på grundlag af finanslovsforslaget; men jeg erkender, at der er stor usikkerhed herom, bl. a. fordi der i disse dage foregår en konvertering af en del af den bundne opsparing, der ellers skulle udbetales kontant i næste finansår. I samme omfang som denne bundne opsparing bliver konverteret, vil naturlig-

vis behovet for obligationssalg i næste finansår gå ned, men det er egentlig kun en tidsforskydning. Det, der sker ved denne konvertering, er i virkeligheden, at staten sælger obligationer til tvangssparerne, sælger dem nu, og det vil sige, at i samme omfang, der sker en sådan konvertering, bliver statens obligationssalg mindre i næste finansår, men større i indeværende finansår. Alt i alt vil det da sige, at staten skal belaste kapitalmarkedet med ikke helt ringe beløb fra nu af og frem igennem det kommende finansår, og da obligationsmarkedet, som jeg allerede har antydnet, vil blive en meget vigtig faktor, er det interessant at overveje, hvordan denne faktor vil stille sig under indflydelse af statens obligationssalg, statens finanser i øvrigt, valutastillingen og de faktorer, der ellers kan få indflydelse på den.

Der er jo sket en betydelig og glædelig stigning i obligationskurserne gennem lang tid, men siden august måned i år har tendensen snarest været svagt nedadgående. Det hænger bl. a. sammen med, at der er et ret stort udbud fra kredit- og hypotekforeningerne i denne tid, og man kan forudse, at dette vil fortsætte, idet de seneste oplysninger viser, at byggeriet i øjeblikket er i betydelig opgang; det gælder ikke alene boligbyggeriet, men også i høj grad erhvervsbyggeriet, som også under den ene eller den anden form vil belaste kapitalmarkedet. Dertil kommer så statens obligationssalg i den kommende tid.

Det vil under disse omstændigheder få meget stor betydning for kapitalmarkedet, hvordan valutastillingen bliver: om der fortsat vil være valutafremgang, hvorved bankerne får flere penge til rådighed, likviditeten vokser, og obligationsmarkedet begunstiges, eller om der på et eller andet tidspunkt kommer en modgående bevægelse, hvorved likviditeten, pengeligeheden, bliver forringet også til skade for obligationsmarkedet. Det kan man naturligvis ikke vide noget bestemt om.

Den højtærede finansminister var i sin fremsættelsestale kun ganske flygtigt inde på den almindelige økonomiske situation, og jeg skal heller ikke sige meget herom. Det, som vel navnlig er spørgsmålet, er: i hvilken grad er valutaforbedringen et produkt af et forbedret bytteforhold, navn-